

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/868 ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo“ projektas (toliau – įstatymo projektas) parengtas siekiant įgyvendinti 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) 2022/868](#) dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) 2018/1724](#) (Duomenų valdymo aktas) (toliau – Reglamentas [\(ES\) 2022/868](#)). Įstatymo projekte įtvirtinamos nuostatos dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje, kompetentingos įstaigos ir bendro informacinio punkto įgaliojimų, kompetentingų institucijų įgaliojimų, Reglamente [\(ES\) 2022/868](#) nurodytų priemonių įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje, Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) pažeidimų nagrinėjimo procedūrų, sprendimų viešo skelbimo, sankcijų ir jų skyrimo tvarkos, reglamentuoti skundų dėl kompetentingos įstaigos veiksmų pateikimo ir nagrinėjimo bei žalos atlyginimo klausimai, įtvirtinami atlyginimo apskaičiavimo klausimai.

Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) tikslas – didinti pasitikėjimą dalijimusi duomenimis, stiprinti mechanizmus, kuriais didinamas duomenų prieinamumas, ir šalinti technines pakartotinio duomenų naudojimo kliūtis, t. y. Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) užtikrinama galimybė naudotis duomenimis, skirtais ekonomikai (naujiems produktams ir paslaugoms kurti, didesniai efektyvumui užtikrinti) ir visuomenei (visuomenės uždaviniams spręsti). Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) papildoma 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2019/1024](#) dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (Atvirųjų duomenų direktyva), kuri perkelta į Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymą. Į Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) apimtį patenka duomenys, kuriais disponuoja viešojo sektoriaus institucijos ir į kuriuos teisės priklauso kitiems subjektams, todėl jie nepatenka į direktyvos [\(ES\) 2019/1024](#) taikymo sritį. Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) siekiama sudaryti palankesnes sąlygas dalytis duomenimis, be kita ko, stiprinant pasitikėjimą dalijimosi duomenimis tarpininkais, kurių paslaugomis gali būti naudojamos įvairiose duomenų erdvėse.

Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) nustatomos sąlygos, skirtos viešojo sektoriaus įstaigų turimų tam tikrų duomenų kategorijų pakartotiniam naudojimui Europos Sąjungoje, pranešimo ir priežiūros sistema, skirta duomenų tarpininkavimo paslaugoms teikti, bei sistema, skirta subjektų, renkančių ir tvarkančių duomenis, pateikiamus altruistinėmis tikslais, savanoriškai registracijai. Reglamentas [\(ES\) 2022/868](#) taikomas asmens ir ne asmens duomenų pakartotiniam naudojimui, todėl jis taikomas kartu su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2016/680](#) dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas [2008/977/TVR](#).

Įstatymo projekto tikslas – įgyvendinti Reglamentą [\(ES\) 2022/868](#) Lietuvos Respublikoje, kad būtų užtikrinta nacionalinių teisės aktų atitiktis Reglamentui [\(ES\) 2022/868](#), suteikti įgaliojimai kompetentingoms institucijoms, nustatytos sankcijos, jų skyrimo tvarka ir numatytos procedūros dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) pažeidimų nagrinėjimo. Įsigaliojus įstatymo projektui bus pasiektas uždavinys užtikrinti, kad viešojo sektoriaus, įmonių ir piliečių duomenys būtų prieinami ir naudojami kuo veiksmingiau ir atsakingiau, o įmonės ir piliečiai toliau kontroliuotų savo sukurtus duomenis ir būtų apsaugotos su tokių duomenų rinkimu susijusios investicijos. Platesnė prieiga prie duomenų reikštų, kad įmonės ir mokslinių tyrimų organizacijos visoje ES skatins reprezentatyvius mokslinius

pokyčius ir rinkos inovacijas, o tai ypač svarbu tais atvejais, kai būtina imtis koordinuoti įvairius krizių atvejus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija. Projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Skaitmeninės darbotvarkės departamento (direktorė Diana Seredokaite, tel. +370 660 93901, el. p. diana.seredokaite@eimin.lt) Skaitmeninių iniciatyvų valdymo skyrius (vedėja Lina Giedraitienė, tel. +370 659 28842, el. p. lina.giedraitiene@eimin.lt, vyriausioji specialistė Ieva Bražinskė (tel. +370 650 16358, el. p. ieva.brazinske@eimin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Pakartotinis duomenų naudojimas reglamentuojamas Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatyme, tačiau jis neapima ir nėra taikomas Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų duomenims. Šių duomenų pakartotinis naudojimas nacionalinėje teisėje iki šiol nebuvo reglamentuotas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) nustatomi *kompetentingos įstaigos ir bendrojo informacinio punkto* veiklai taikytini reikalavimai (Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 5-9 straipsniai).

Dėl bendrųjų Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo nuostatų, skirtų kompetentingai įstaigai

Įstatymo projekto 4 straipsniu nustatomi įgaliojimai kompetentingai įstaigai, kurie papildo nustatytuosius Reglamente [\(ES\) 2022/868](#): viešojo sektoriaus įstaigoms leidus neatlygintinai gauti Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų pirminius („žalius“) duomenis; tarpininkauti leidžiant asmenims pakartotinai naudoti Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų duomenis; neatlygintinai gauti duomenis iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, viešųjų įstaigų, kitų viešojo administravimo subjektų, valstybės valdomų įmonių, kitų juridinių ir fizinių asmenų ir kt.

Įstatymo projektu numatoma, kad paskirta kompetentinga įstaiga vieno langelio principu atlieka Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų pirminių duomenų anonimizavimą ir pseudonimizavimą bei pagal poreikį kitą apdorojimą ir pateikia šiuos duomenis saugioje duomenų tvarkymo aplinkoje.

Dėl atlyginimo nustatymo ir apmokėjimo kompetentingai įstaigai

Įstatymo projekto IV skyriuje nustatomos atlyginimo apskaičiavimo tvarka ir kriterijų bei atlyginimo mokėjimo nuostatos, kuriomis remiantis kompetentingai įstaigai būtų mokamas atlygis už tarpininkavimą viešojo sektoriaus įstaigoms leidžiant pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus įstaigų turimus jautrius duomenis, kurių kategorijos nurodytos Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje.

Įstatymo projekto 8 straipsnio nuostatomis atlyginimo apskaičiavimo metodika tvirtinama Vyriausybėje, o atlyginimo dydis priklauso nuo patiriamų išlaidų, kurios apima: duomenų atgaminimą, teikimą ir platinimą; teisių patikrinimą; asmens duomenų bei komerciniu požiūriu neskelbtinų duomenų nuasmeninimą; saugios duomenų tvarkymo aplinkos palaikymą; viešajam sektoriui nepriklausančių trečiųjų šalių teisės leisti pakartotinai naudoti duomenis įgijimą ir kt. Taip pat šiame straipsnyje įtvirtinama, kad atlyginimas už tarpininkavimą kompetentingai įstaigai mokamas jos nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 9 straipsnyje nustatytomis nuostatomis atlyginimas už tarpininkavimą gali būti nemokamas, kai Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų duomenys

skirti pakartotiniam naudojimui ne komerciniais tikslais. Tokių naudotojų kategorijų sąrašą, remiantis nustatytais kriterijais, sudaro ir skelbia viešai už tarpininkavimą atsakinga kompetentinga įstaiga.

Viešojo sektoriaus įstaigoms, leidžiančioms naudoti Reglamento (ES) 2022/868 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas duomenų kategorijas, už leidimą pakartotinai naudoti tokius duomenis mokesčio ar atlygio taikymas nacionalinėje teisėje nenumatomas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Reglamento (ES) 2022/868 įgyvendinimo“ Valstybės duomenų agentūra (toliau – Agentūra) paskirta kompetentinga įstaiga pagal Reglamento (ES) 2022/868 7 straipsnio 1 dalį ir bendru informaciniu punktu pagal Reglamento (ES) 2022/868 8 straipsnio 1 dalį. Iki 2026 m. birželio Agentūra įgyvendina „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis finansuojamą projektą „Valstybės informacinių išteklių integravimas į duomenų ežerą“, Nr. 02-008-P-0001, kurio apimtyje kuriamos integracijos su valstybės informaciniais ištekliais (toliau – VII). Šiame projekte Agentūra, teikdama techninę bei žmogiškųjų išteklių pagalbą ir bendradarbiaudama su VII valdytojais ir tvarkytojais, vykdo VII inventorizaciją ir kuria jungtis tarp VII ir Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos (duomenų ežero). Kompetentinga įstaiga, gavus prašymą dėl Reglamento (ES) 2022/868 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų kategorijų pakartotinio naudojimo, ir viešojo sektoriaus įstaigoms leidus teikti šiuos duomenis, duomenys pagal pateiktą prašymą perduodami naudojant jau sukurtą informacinių išteklių jungtį.

Dėl kompetentingos įstaigos žalos atlyginimo

Įstatymo projekto VI skyriuje įtvirtinamos kompetentingos įstaigos sukeltos žalos atlyginimo nuostatos. Įstatymo projekto 27 straipsnyje nustatoma, kad viešojo sektoriaus įstaiga ar kitas fizinis ar juridinis asmuo (toliau kartu šiame straipsnyje – asmenys), kuriems kompetentingos įstaigos priimtas sprendimas kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/868 9 straipsnio 1 dalyje, daro tiesioginį poveikį dėl Reglamento (ES) 2022/868 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų kategorijų pakartotinio naudojimo prašymo suteikti prieigą prie duomenų pakartotinio naudojimo netenkinimo arba šios įstaigos netinkamas veikimas (neveikimas) suteikiant ar atsisakant suteikti jiems prieigą prie duomenų pakartotinio naudojimo daro tiesioginį poveikį, turi teisę reikalauti iš minėtos institucijos žalos atlyginimo. Skundus dėl kompetentingos įstaigos priimto sprendimo Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka nagrinėja Lietuvos administracinių ginčų komisija arba Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka – administracinis teismas.

Įstatymo projekto 28 straipsnyje įtvirtinama nuostata dėl visiško žalos asmenims atlyginimo, kuris apima tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, nustatymo.

Reglamentu (ES) 2022/868 nustatomi *duomenų tarpininkų ir pripažintų duomenų altruizmo organizacijų* veiklai taikytini reikalavimai (Reglamento (ES) 2022/868 11–12, 18–21 straipsniai), vienas kurių – registruotis kompetentingoje institucijoje, kuri sudarinės šių paslaugų teikėjų sąrašus, skelbs informaciją apie jų registraciją ir vykdys Reglamento (ES) 2022/868 reikalavimų vykdymo stebėseną. Šių Reglamento (ES) 2022/868 reikalavimų įgyvendinimo mechanizmas nustatomas įstatymo projektu.

Dėl bendrųjų Reglamento (ES) 2022/868 įgyvendinimo nuostatų, skirtų kompetentingai institucijai

Įstatymo projekto 5 straipsniu nustatomi kompetentingos institucijos įgaliojimai, papildantys nustatytuosius Reglamente (ES) 2022/868: atlikti Reglamento (ES) 2022/868 laikymosi patikrinimus; gauti nustatytoms funkcijoms vykdyti būtinus duomenis ir dokumentus; atlikti patikrinimus vietoje; kviešti ekspertus; bendradarbiauti ir keistis informacija su kitų valstybių kompetentingomis institucijomis; pažeidimų nagrinėjimo metu naudoti technines priemones ir kt.

Įstatymo projekto 11 straipsniu nustatoma, kad kompetentinga institucija neteikia informacijos apie atliekamą pažeidimo nagrinėjimą visuomenės informavimo priemonėms, kitiems su patikrinimo atlikimu arba skundo nagrinėjimu nesusijusiems asmenims neteikia tol, kol

patikrinimas arba skundo nagrinėjimas nėra baigtas ir tiek, kiek informacijos teikimas gali pakenkti atliekamam tyrimui. Šia nuostata siekiama nustatyti bendrą taisyklę, kad informaciją apie atliekamą tyrimą ir jo aplinkybes paprastai būtų teikiama visuomenei, valdžios institucijoms ir pan., nebent toks informacijos pateikimas galėtų pakenkti atliekamam tyrimui. Toks ribojimas galiotų tik tol, kol galiotų aplinkybės, dėl kurių informacijos teikimo ribojimas buvo nustatytas.

Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 26 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga užtikrinti, kad Kompetentinga institucija būtų teisiškai atskirta ir funkciškai nepriklausoma nuo visų duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjų arba pripažintų duomenų altruizmo organizacijų yra užtikrinama Kompetentingai institucijai taikomais kitais teisės aktais (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 8 straipsniu). Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte nėra įtrauktos Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 26 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos įgyvendinimo priemonės.

Dėl kompetentingos institucijos sprendimų skelbimo

Įstatymo projekto 29 straipsniu nustatomos pagrindinės kompetentingos institucijos priimamų sprendimų skelbimo viešai nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti duomenų tarpininkavimo paslaugas teikiančių subjektų ir pripažintų duomenų altruizmo organizacijų informuotumą apie Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) taikymo praktiką. Asmenys, kuriems priklauso teisė į duomenis, patenkančiais į reguliavimo apimtį, bei kiti asmenys bus geriau informuoti apie savo teises, susijusias pavojus, atkreiptas jų dėmesys į tarpininkavimo paslaugas teikiančius subjektus ir pripažintas duomenų altruizmo organizacijas, kurie neužtikrina savo veiklos atitikties Reglamentui [\(ES\) 2022/868](#), tokiu būdu užkertant kelią galimiems teisių pažeidimams, taip pat bus užtikrintas visos visuomenės informuotumas ir kompetentingos institucijos veiklos skaidrumas. Sprendimai būtų viešai skelbiami 10 metų, tokiu būdu visuomenei būtų prieinama aktuali informacija, neapkraunant paieškos nebeaktualiais sprendimais. Su sprendimais, kurie praėjus 10 metų terminui nebebūtų skelbiami, prireikus galima būtų susipažinti pateikiant prašymą kompetentingai institucijai.

Įstatymo projekto 16 ir 18 straipsniuose yra nustatytos atsisakymo nagrinėti skundą ir skundų nagrinėjimo nutraukimo sąlygos, pavyzdžiui, skundą atsisakoma nagrinėti, jei tai nepriklauso kompetentingos institucijos kompetencijai, skundas neatitinka jam taikomų reikalavimų, skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas teisme ir kt. Šių sprendimų skelbimas viešai nepasiektų aukščiau nurodytų siekiamų rezultatų ir jais nėra formuojama Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) taikymo praktika, todėl jų skelbimas nėra tikslingas. Dėl šios priežasties siūloma nustatyti išimtį dėl sprendimų, priimamų pagal įstatymo projekto 16 ir 18 straipsnius, skelbimo viešai.

Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) pažeidimų nagrinėjimo procedūrų

Įstatymo projekto V skyrius nustato Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) vykdymo užtikrinimo tvarką, pagal kurią yra atliekami tyrimai ir (ar) patikrinimai. Šio skyriaus nuostatos parengtos, remiantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos Seime svarstomame šio įstatymo projekte (Nr. XIVP-2437) numatyta tyrimų ir (ar) patikrinimų vykdymo tvarka, atsižvelgiant į tai, kad kompetentingos institucijos funkcijas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo“, vykdyt Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), todėl tikslinga taikyti vieningą ir nuoseklią tyrimų ir patikrinimų atlikimo tvarką.

Kompetentinga institucija tyrimą dėl galimo Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projekto pažeidimo gali pradėti savo iniciatyva arba gavusi skundą. Pradėjusi tyrimą, kompetentinga institucija gali priimti sprendimą taip pat atlikti patikrinimą tarpininkavimo paslaugas teikiančio subjekto ir pripažintos duomenų altruizmo organizacijos patalpose, kai yra pagrįstas poreikis tokiam patikrinimui atlikti. Įstatymo projektu nustatomi tyrimo ar patikrinimo pradėjimo pagrindai (įstatymo projekto 11 ir 13 straipsniai), jų atlikimo terminai (įstatymo projekto 14 ir 21 straipsniai), už

Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projekto pažeidimus galimų skirti sankcijų dydžiai ir jų skyrimo tvarka (įstatymo projekto 24 – 25 straipsniai) ir kiti tyrimų ir patikrinimų atlikimo procedūriniai aspektai.

Įstatymo projekto 14 ir 21 straipsniais nustatoma, kad patikrinimas savo iniciatyva turi būti atliekamas ir skundas išnagrinėjamas ne ilgiau nei per 4 mėnesius nuo sprendimo pradėti patikrinimą priėmimo ar skundo gavimo kompetentingoje institucijoje dienos. Tyrimo terminas gali būti pratęstas 2 mėnesiais, bendras tyrimo terminas negali viršyti 6 mėnesių nuo sprendimo pradėti patikrinimą priėmimo ar skundo gavimo kompetentingoje institucijoje dienos. Patikrinimo terminas gali būti pratęstas tais atvejais, kai tai būtina, atsižvelgiant į patikrinimo sudėtingumą, tikrinamo asmens veiklos pobūdį, patikrinimo mastą, tikrinamo asmens ir kitų juridinių ar fizinių asmenų vengimą vykdyti kompetentingos institucijos reikalavimus, patikrinimo metu paaiškėjusias naujas aplinkybes arba kitas objektyvias priežastis. Skundo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas, tais atvejais, kai tai būtina dėl skunde nurodytų ar nagrinėjimo metu paaiškėjusių aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimties, skundžiamo asmens ir kitų juridinių ar fizinių asmenų vengimo vykdyti kompetentingos institucijos reikalavimus, skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio arba kitų objektyvių priežasčių.

Kompetentingos institucijos, atlikus tyrimą ar patikrinimą, priimami sprendimai nustatyti įstatymo projekto 15 ir 22 straipsniuose. Atlikus patikrinimą savo iniciatyva konstatuojama, kad pažeidimų nenustatyta arba teikti duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjui ar pripažintai duomenų altruizmo organizacijai nurodymus, rekomendacijas ir (ar) taikyti kitas Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 14 straipsnio 4 ir 5 dalyje arba 24 straipsnio 5 dalyje nurodytas poveikio priemones ir (ar) skirti sankcijas Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 34 straipsnyje nurodytais atvejais. Išnagrinėjus skundą priimamas sprendimas pripažinti skundą (jo dalį) pagrįsta arba skundą (jo dalį) atmesti.

Dėl sankcijų už Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) pažeidimus

Įstatymo projekto V skyriuje nustatytos sankcijos už Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projekto pažeidimus duomenų tarpininkų paslaugų teikėjams ir pripažintoms duomenų altruizmo organizacijoms ir jų skyrimo tvarka (Ketvirtas skirsnis). Sankcijų skyrimo ir vykdymo tvarka parengta remiantis Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatyme, 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) 2022/2065](#) dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva [2000/31/EB](#) (Skaitmeninių paslaugų aktas)¹, Reglamentą [\(ES\) 2022/2065](#) įgyvendinančiame Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo projekte ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 23 straipsnyje nustatyta, kad kompetentinga institucija skirdama sankcijas vadovaujasi Reglamentu [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projektu. Nustatomas terminas, kad sankcijos gali būti skirtos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o kai yra trunkamasis pažeidimas, – nuo jo paaiškėjimo dienos.

Įstatymo projekto 24 straipsnyje nustatoma, kad kompetentinga institucija gali skirti sankciją, siekiančią iki 4 procentų duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjo ar pripažintų duomenų altruizmo organizacijų bendros pasaulinės metinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais už Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projekto pažeidimus. Kompetentingai institucijai taip pat suteikiami įgaliojimai už jos nurodymų nevykdymą, už trukdymą kompetentingai institucijai atlikti tyrimą, patikrinimą ar nagrinėti skundą skirti periodines sankcijas, siekiančias iki 4 procentų vidutinės dienos bendrosios pasaulinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais už kiekvieną pažeidimo vykdymo (tęsimo) dieną (įstatymo projekto 24 straipsnio 2 dalis). Periodinių sankcijų skyrimo teisė numatoma dėl pareigos įgyvendinti Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 14 straipsnio 4 dalies a punkte. Įstatymo projektu taip pat nustatoma, kad tuo atveju, jei duomenų tarpininkų paslaugų teikėjas ar pripažinta

¹ Pastebėtina, kad Reglamentas [\(ES\) 2022/2065](#) ir Reglamentas [\(ES\) 2022/868](#) yra Europos Sąjungos skaitmeninio paketo dalis.

duomenų altruizmo organizacija yra viešojo administravimo subjektas, jam už Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) ir įstatymo projekto pažeidimus gali būti skiriamos sankcijos, siekiančios iki 0,5 procento valdžios institucijos ar įstaigos einamųjų metų biudžeto ir kitų praėjusiais metais gautų bendrųjų metinių pajamų dydžio, bet ne didesnę negu trisdešimt tūkstančių eurų.

Pasirenkant sankcijos dydį buvo vertinami kituose tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos reglamentuose, sudarančiuose tą patį Europos Sąjungos skaitmeninį paketą, nustatytos sankcijos, pavyzdžiui, Reglamento [\(ES\) 2022/2065](#) 52 straipsnio 3 dalyje nustatytas maksimalus sankcijos dydis yra 6 proc. atitinkamo tarpininkavimo paslaugų teikėjo metinės pasaulinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais, o šio straipsnio 4 dalyje nustatytas maksimalus periodinės sankcijos dydis, siekiantis 5 proc. atitinkamo tarpininkavimo paslaugų teikėjo vidutinės pasaulinės apyvartos per dieną ar pajamų per dieną praėjusiais finansiniais metais. Vienas iš Europos Sąjungos skaitmeninį paketą sudarančių teisės aktų yra ir 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2022/1925](#) dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos [\(ES\) 2019/1937](#) ir [\(ES\) 2020/1828](#) (Skaitmeninių rinkų aktas), kurio 30 straipsnio 1 dalis nustato sankcijas iki 10 proc. prieigos valdytojo bendros pasaulinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais, o šio straipsnio 2 dalis – iki 20 proc. prieigos valdytojo bendros pasaulinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais (pakartotinių pažeidimų atvejais). Tuo tarpu 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) 2017/2394](#) ir Direktyva [\(ES\) 2020/1828](#) (Duomenų aktas)² (toliau – Duomenų aktas) atveju, sankcijos nustatomos ne pačiame Duomenų akte, bet nukreipiant į Reglamentą [\(ES\) 2016/679](#). Tai yra, Duomenų akto 40 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad už Duomenų valdymo akto II, III ir V skyriaus pažeidimus priežiūros įstaiga gali skirti sankciją, neviršijančią Reglamento [\(ES\) 2016/679](#) 83 straipsnio 5 dalyje nurodytos sumos (iki 20 000 000 EUR arba, įmonės atveju – iki 4 proc. jos ankstesnių finansinių metų bendros metinės pasaulinės apyvartos, atsižvelgiant į tai, kuri suma yra didesnė). Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta piniginė bauda: iki 10 proc. bendrųjų metinių pasaulinių pajamų praėjusiais finansiniais metais, o šio straipsnio 4 dalyje – piniginė bauda už kiekvieną pažeidimo vykdymo (tęsimo) dieną iki 5 proc. vidutinių dienos bendrųjų pasaulinių pajamų praėjusiais finansiniais metais. Įvertinus aukščiau nurodytą teisinį reguliavimą ir Lietuvos rinką, siūloma nustatyti mažiausią Europos Sąjungos skaitmeniniame pakete nustatytą sankcijos dydį (iki 4 proc. duomenų tarpininkų paslaugų teikėjo ar pripažintų duomenų altruizmo organizacijų bendros pasaulinės metinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais). Be to, įvertinus, kad kompetentinga institucija yra Inspekcija, šiuo metu taikanti atsakomybę pagal Reglamente [\(ES\) 2016/679](#) nustatytą administracinių baudų dydžius (į kuriuos nukreipiama ir Duomenų aktu) ir turinti suformuotą baudų skaičiavimo ir taikymo praktiką, tokio paties dydžio nustatymas įstatymo projekte užtikrintų efektyvesnį, paprastesnį ir nuoseklų atsakomybės taikymo mechanizmą. Remiantis šiais argumentais pasirinktas ir periodinių sankcijų dydis, kuris yra mažesnis nei kituose Europos Sąjungos skaitmeninio paketo teisės aktuose ir rinkos priežiūrą Lietuvoje vykdančios institucijos veiklą reglamentuojančiame Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

Įstatymo projekto 25 straipsnyje numatomos lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės, atsižvelgiant į kurias, kartu su Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 34 straipsnio 2 dalyje nustatytais kriterijais, yra nustatomas sankcijos dydis. Pirmiausia, kompetentinga institucija, priimdama sprendimą dėl sankcijos skyrimo, turės atsižvelgti į įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalyje nurodytus punktus ir įvertinti sankcijos dydį pagal pažeidimo pobūdį, sunkumą, pavojų visuomenei, padarytą žalą

² Pastaba. Šiuo metu Duomenų aktas yra pateiktas pasirašyti Europos Tarybos pirmininkui ir Europos Parlamento pirmininkui. Suderinta galutinė versija pasiekama Lietuvos narystės ES informacinėje sistemoje: [ESD-28572](#).

paslaugos gavėjams, lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir kt. Kompetentingai institucijai priėmus sprendimą skirti sankciją, konkretus skiriamos sankcijos dydis nustatomas pirmiausia apskaičiuojant pradinę sankcijos dydį, kuris lygus 50 procentų maksimalaus už pažeidimą galimos skirti sankcijos dydžio. Jei kompetentinga institucija nustato tik lengvinančias aplinkybes, sankcijos dydis yra mažinimas, jei nustatomos vien tik sunkinančios aplinkybės, sankcijos dydis yra didinimas. Jeigu yra atsakomybė lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, ekonominės sankcijos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą, bus nustatyta Kompetentingos institucijos tvirtinamu teisės aktu.

Įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalyje yra nustatytos pagrindinės sankcijų apskaičiavimo taisyklės, tačiau kiekvieno Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 34 straipsnio 2 dalyje nustatyto kriterijaus bei konkrečių Įstatymo 25 straipsnyje nustatytų lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių įtaka sankcijų dydžiui bus aptarta Kompetentingos institucijos tvirtinamu įgyvendinamuoju teisės aktu. Tokiu būdu būtų siekiama užtikrinti aiškumą, nuoseklumą ir vienodą sankcijų skyrimo ir apskaičiavimo metodologiją ir procedūrą. Analogiškas reguliavimas nustatytas ir Reglamentu [\(ES\) 2016/679](#), t. y. šio reglamento 83 straipsnis nustato pagrindines sankcijų apskaičiavimo taisykles ir jų apskaičiavimui aktualias aplinkybes, tačiau kiekvienos aplinkybės įtaka detalčiau aptarta Europos duomenų apsaugos valdybos 2023-05-24 gairėse Nr. 04/2022.

Įstatymo projekto 25 straipsnyje nustatomos bendros procedūros dėl sankcijų skyrimo, ir pažeidimo padarymu įtariamo asmens informavimo apie sprendimą skirti sankciją, taip pat suteikiamos teisės pažeidimo padarymu įtariamam asmeniui pateikti paaiškinimus ir reikšmingą informaciją kompetentingai institucijai priimant sprendimą skirti sankciją. Paaiškinimų ir informacijos pateikimo terminą nustato kompetentinga institucija, bet terminas negali būti trumpesnis nei 10 darbo dienų, kad pažeidimo padarymu įtariamam asmuo turėtų pakankamai laiko įvertinti dokumente aprašytas aplinkybes dėl sankcijos skyrimo. Taip pat numatoma, kad įprastai kompetentinga institucija nagrinėja bylą dėl sankcijos skyrimo rašytinės procedūros tvarka, tačiau byla gali būti nagrinėjama ir žodinės procedūros tvarka, jei kompetentinga institucija pažeidimo padarymu įtariamo asmens prašymu arba savo iniciatyva dėl aplinkybių sudėtingumo ar kitų svarbių aplinkybių gali nuspręsti bylą nagrinėti žodinės procedūros tvarka. Suinteresuotų asmenų informavimo terminas apie posėdžio vietą, datą ir laiką – ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio dienos. Pažeidimo padarymu įtariamo asmens ar jo atstovo neatvykimas į posėdį, nepateikus svarbių priežasčių, netrukdo nagrinėti bylą. Komisijos posėdžiai, kurių metu yra išklausomi pažeidimu įtariamieji asmenys ir kiti suinteresuoti asmenys, yra vieši, tačiau kai būtina apsaugoti valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės paslaptis ar kitas įstatymų saugomas paslaptis arba užtikrinti asmens teises į privataus gyvenimo neliečiamumą ir (ar) asmens duomenų apsaugą, posėdis gali būti paskelbiamas uždaru. Kompetentinga institucija informuoja asmenį, dėl kurio šis sprendimas priimtas, ir pareiškėją apie priimtą sprendimą skirti baudą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo skirti baudą priėmimo. Numatoma proceso šalių teisė į gynybą: paslaugų teikėjai gali skusti kompetentingos institucijos sprendimą skirti baudą Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 26 straipsnyje nurodoma, kad kompetentingos institucijos sprendimas dėl administracinės baudos skyrimo turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo dienos, kurią jis buvo išsiųstas ar įteiktas asmeniui, kuriam administracinė bauda paskirta. 3 mėnesių terminas yra proporcingas laikotarpis asmeniui, kuriam paskirta administracinė bauda, įvykdyti baudos skyrimo prievolę, atsižvelgiant į galimą baudos dydį ir poveikį šio asmens ekonominei veiklai. Įstatymo projekto 26 straipsnio 2 dalyje numatoma, kad kompetentingos institucijos sprendimas dėl administracinės baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos

civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Vykdomojo dokumento pateikimo vykdyti 3 metų terminas atitinka dabar galiojančią praktiką dėl terminų, per kuriuos gali būti pateikti vykdyti institucijų sprendimai.

Atsižvelgiant į naujo įstatymo projekto parengimo terminą, derinimą su institucijomis ir pateikimą bei svarstymą LR Vyriausybėje ir Seime įstatymo projekto numatoma anksčiausia įsigaliojimo data - 2024 m. birželio 1 d. Remiantis Europos duomenų inovacijų valdybos posėdžių informacija, kuriai Lietuvą atstovauja Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, dauguma valstybių narių dar nepaskyrė Reglamente [\(ES\) 2022/868](#) numatytų kompetentingų institucijų arba nenustatė Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo schemų. Europos Sąjungoje dar tik kuriasi šio teisės akto įgyvendinimo procedūros, todėl nėra gerosios praktikos pavyzdžio, kuriuo būtų galima pasiremti integruojant Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) nuostatas į Lietuvos nacionalinę teisę. Atsižvelgiant į esamą situaciją kitose valstybės narėse ir užtrukusį įstatymo projekto derinimą, šis teisės aktas galėtų įsigalioti 2024 m. rugsėjo 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, atlikus numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, parengta numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo priėmimas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo ir Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai atsilieps teigiamai. Bus užtikrintos apsaugotų duomenų – komercinio konfidencialumo, įskaitant verslo, profesines ar bendrovės paslaptis; statistinio konfidencialumo; trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių apsaugos arba asmens duomenų apsaugos tiek, kiek tokie duomenys nepatenka į Direktyvos (ES) 2019/1024 taikymo sritį – skaidrumo, kokybės ir patikimumo sąlygos. Duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjai bus paženklinėti specialia žyma „Sąjungoje pripažintas duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjas“. Juridiniai asmenys, kurie siekia remti bendrojo intereso tikslus teikdami atitinkamus duomenis iš duomenų altruizmo paskatų dideliu mastu galės registruotis kaip Sąjungoje pripažintos duomenų altruizmo organizacijos ir bus paženklinėti „Sąjungoje pripažinta duomenų altruizmo organizacija“. Bus padidintas pasitikėjimas dalijimusi duomenimis nustatant atitinkamus mechanizmus, kad duomenų subjektai ir duomenų turėtojai galėtų kontroliuoti su jais susijusius duomenis, o pašalinus tam tikras kliūtis, bus kuriama tinkamai veikianti ir konkurencinga duomenimis grindžiama ekonomika. Bus ugdomas fizinių asmenų ir įmonių pasitikėjimas, kiek tai susiję su prieiga prie duomenų, jų kontrole, dalijimusi jais ir jų naudojimu bei pakartotiniu naudojimu, visų pirma nustatant atitinkamus mechanizmus, kad duomenų subjektai žinotų savo teises ir prasmingai jomis naudotųsi, taip pat kiek tai susiję su viešojo sektoriaus įstaigų turimų tam tikrų rūšių duomenų pakartotinio naudojimo atveju, kad duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjai galėtų teikti paslaugas duomenų subjektams, duomenų turėtojams ir duomenų naudotojams, kad būtų renkami bei tvarkomi fizinių bei juridinių asmenų duomenys, pateikti altruistiniais tikslais. Apsaugotų duomenų

naudojimas leis kurti inovacijas ir technologijas įvairiose srityse. Padidėjusios galimybės pakartotinai naudoti duomenis, sudarys sąlygas verslui ir visuomenei išnaudoti jų potencialą ir prisidėti prie ekonomikos plėtojimo ir aukštos kokybės darbo vietų kūrimo bei tokių svarbių visuomenės tikslų kaip atskaitomybė ir skaidrumas įgyvendinimo.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Siekiant įstatymo projekte siūlomas nuostatas įtraukti į teisinę sistemą, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimą Nr. 740 „Dėl reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo“, siekiant nedubliuoti įstatymo projekto nuostatų su minėtu nutarimu. Priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus įstatymo projektą, kompetentinga institucija turės parengti Duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjų pranešimų vertinimo tvarkos aprašą, Pripažintų duomenų altruizmo organizacijų registracijos tvarkos aprašą bei tikslinti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos patvirtintas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomos stebėsenos atlikimo taisykles, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašą ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomų tyrimų ir (ar) patikrinimų atlikimo taisykles.

Priėmus įstatymo projektą, kompetentinga įstaiga turės atnaujinti Valstybės duomenų teikimo sąlygų aprašą, patvirtintą Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2023 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. DĮ-154, atnaujinti Atlyginimo už Valstybės duomenų agentūros atliekamus darbus apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. DĮ-214 (papildant Atlyginimo už tarpininkavimą kompetentingai įstaigai mokėjimo tvarka), atnaujinti Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2023 m. balandžio 25 d. įsakymą Nr. DĮ-102 „Dėl įkainių už Valstybės duomenų agentūros atliekamus darbus patvirtinimo“ bei priimti kompetentingos įstaigos pagrindinių išlaidų kategorijų aprašą ir jų paskirstymo taisykles, taip pat Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų kategorijų pakartotinio naudotojų, kurie nemoka už tarpininkavimą nustatyto atlyginimo, kategorijų sąrašą kartu su jam nustatyti naudojamais kriterijais. Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi patvirtinti kompetentingos įstaigos tarpininkavimo atlyginimo apskaičiavimo metodiką.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Reglamente [\(ES\) 2022/868](#) numatytos ne tik sąlygos duomenų tvarkymui, bet ir asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijos užduotys. Tai reiškia, kad bus būtina pasirengti šių teisės aktų taikymui ir naujų funkcijų vykdymui. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo“ Inspekcija paskirta kompetentinga institucija už duomenų tarpininkavimo paslaugas pagal Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 13 straipsnio 1 dalį ir už pripažintų duomenų altruizmo organizacijų registraciją pagal Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 23 straipsnio 1 dalį. Tuo pačiu nutarimu Agentūra paskirta kompetentinga įstaiga pagal Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 7 straipsnio 1 dalį ir bendru informaciniu punktu pagal Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) 8 straipsnio 1 dalį. Tai pareikalaus ne tik žmogiškųjų Inspekcijos ir Agentūros išteklių, bet ir naujų kompetencijų.

Pastebėtina, kad Inspekcija 2024 metams prašė šių funkcijų vykdymui papildomų finansinių išteklių, kurie galėtų padengti 4 pareigybių darbo užmokestį (131 tūkst. EUR (129,456.00 darbo užmokesčiui + Sodra 1,877.28 EUR) per metus. Papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių poreikis grindžiamas tuo, kad Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) kompetentingos institucijos funkcijos apims duomenų tarpininkavimo paslaugų teikėjų pranešimų dėl apie paslaugų teikimą vertinimą (0,5 valstybės tarnautojo), šių paslaugų teikėjų atitikties Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) III skyriuje nustatytiems reikalavimams stebėseną ir priežiūrą (3 valstybės tarnautojai), duomenų altruizmo organizacijų registraciją ir jų atitikties Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) IV skyriuje nustatytiems reikalavimams stebėseną bei priežiūrą (0,5 valstybės tarnautojo), įskaitant poveikio priemonių taikymą už teisės akto reikalavimų nesilaikymą. Sukurti reikiamas procedūras, parengti vidinius teisės aktus, kurie būtini pasiruošti minėtoms funkcijoms, ir toliau vykdyti funkcijas reikalingi aukštos kvalifikacijos specialistai, turintys teisinių ir informacinių technologijų žinių, todėl jiems būtina nustatyti konkurencingą darbo užmokestį.

Pastebėtina, kad aukščiau nurodytas Inspekcijos poreikis buvo patenkintas tik iš dalies. Finansiniai ištekliai skirti tik 1 pareigybės darbo užmokesčiui padengti (32 tūkst. EUR). Tačiau, manytina, kad patenkintas poreikis (konkrečiu atveju tik ketvirtis) naujoms ES teisės aktais numatomoms funkcijoms įgyvendinti nėra pakankamas, kadangi tokių ES teisės aktų yra ir bus ne vienas (paprastai tokiais atvejais būtina ne tik sukurti vidines procedūras, bet ir peržiūrėti teisės aktus, perskirstyti funkcijų vykdymą, paskirstyti darbo krūvį, kad būtų išvengta darbuotojų „perdegimo“ rizikos).

Vertinant Agentūrai priskirtas Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimo funkcijas, bendras minimalus papildomų darbuotojų skaičiaus poreikis yra 6 etatai: 1 darbuotojas (valstybės tarnautojas) – paslaugoms ir pagalbai kitoms institucijoms ir vartotojams teikti, 1 darbuotojas (valstybės tarnautojas) – teisiniams ir duomenų apsaugos aspektams vertinti bei priemonėms už teisinių reikalavimų nesilaikymą taikyti, 2 darbuotojai (1 valstybės tarnautojas ir 1 programuotojas (pareigybė įtraukta į Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1177 „Dėl Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – iš trūkstamų profesijų sąrašo) – metodinei ir kitokiai pagalbai pseudoniminant, anoniminant duomenis ir užtikrinant konfidencialumą teikti, 2 darbuotojai (2 patyrę programuotojai iš trūkstamų profesijų sąrašo) – saugiai duomenų tvarkymo aplinkai pakartotiniam duomenų naudojimui užtikrinti, rekomendacijoms ir techninei pagalbai teikti). Darbo užmokesčio poreikis apskaičiuotas vadovaujantis Finansų ministro 2019 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. 1K-41 „Dėl lėšų darbo užmokesčiui poreikio naujoms pareigybėms biudžetinėse įstaigose apskaičiavimo

metodikos patvirtinimo“ patvirtinta „Lėšų darbo užmokesčiui poreikio naujoms pareigybėms biudžetinėse įstaigose apskaičiavimo metodika“ (toliau – metodika). Valstybės tarnautojo (II įstaigų grupė) mėnesio atlyginimą 2 336,63 EUR padauginus iš 12 mėnesių gaunamas 28 040 EUR (su darbdavio Sodra 28 446 EUR) poreikis 1 etatui metams. Kadangi Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimui reikia trijų valstybės tarnautojų, iš viso reikia 84 120 EUR (su darbdavio Sodra 85 338 EUR) kasmet. Darbuotojų iš trūkstamų profesijų sąrašo skaičiuojamas darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis metodikos 4.3 papunkčiu pagal šiuo metu Agentūroje dirbančių, panašų darbą atliekančių ir panašią kvalifikaciją turinčių, darbuotojų darbo užmokestį, kuris yra apie 3 300 EUR per mėnesį (pareiginės algos koeficientas 14,8 ir 20 proc. kintama dalis) arba 39 600 EUR per metus (su darbdavio Sodra 40 174 EUR). Vieno programuotojo konfidencialumo užtikrinimui ir dviejų patyrusių programuotojų (3 etatai) darbo užmokesčio suma metams bus 118 800 EUR (su darbdavio Sodra 120 522 EUR). Sudėjus darbo užmokesčio poreikį valstybės tarnautojų ir darbuotojų iš trūkstamų profesijų sąrašo gaunamas bendras metinis 203 tūkst. EUR (su darbdavio Sodra 206 tūkst. EUR) papildomas poreikis Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimui.

Pažymima, kad Agentūrai Reglamento [\(ES\) 2022/868](#) įgyvendinimui skirta 206 tūkst. eurų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Duomenų valdymo aktas, duomenų tarpininkavimas, duomenų altruizmas, bendrasis informacinis punktas, apsaugotų duomenų pakartotinis naudojimas, kompetentinga įstaiga.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra